

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 8. Stycznia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG VS. d. 27 grudnia. D. 8 przybyły do tej stolicy od Imperatora Jmci Francuzkiego Króla Włoskiego nadzwyczajny poseł Generał dywizyi W. Koniuszy i Kawaler Caulincott, miał wstępną audyencyą u J. J. Mości oddając listy wierzytelne. Ceremonialny obrządek przyjazdu jego do dworu i przyjęcia był zachowany, iaki był w podobnych audyencyach za czasu s. p. Imperatorowej Katarzyny 2. J. J. Mość względ mając na dystyngwowane przyjęcie w Paryżu Rossyiskiego nadzwyczajnego i pełnomocnego posła Graffa Tołstego u Imperatora Jmci Napoleona, któremu na mieszkanie został wyznaczony dom na zawsze służyć mający dla posłów Rossyiskich, przez wzajemność rozkazał raczył ażeby dla poselstwa Francuzkiego w naszej stolicy taki dom wyznaczono i oporzędzono kupiony u X. Dymitra Wołkońskiego.

Senat słuchał rapportu od Ministra handlowego Graffa Rumiancowa w którym wyrażono, iż J. J. Mość rozkazał dopóki nieprzyjaźń z Anglią trwać będzie, nie przyjmować poddanych Brytańii V. ażeby się zapisywali w liczbę kupujących gości, dawniej zapisanych wymazać z listy, uczyniwszy rozrachunek o wniesione podatki do dnia wymazania.

LONDYN d. 10 grudnia. Poseł nasz u dworu Szwedzkiego Pierrepont przybył tu z Stockholmu i prezentował się Królowi; nie ogłaszając Ministrowie, iakie przyniosł obietnice od ostatniego z dawnych zprzymierzeńców lądowej Europy; lepiej wszystko wyjaśni seym spodziewany stanów Szwedzkich; tymczasem trwa zawieszenie broni między Francją i Gustawem Adolfem podpisane przy poddaniu Stralsundu i wyspy Rugen, i trwać będzie do wiosny; lecz ponieważ nie widzieć w Szwecyi całej przygotowania żadnego do nowej kampanii, rozumieć trzeba że zakończy się wkrótce ta wojna na północy, a porty Szwedzkie będą nam zamknięte iak są dzisiaj Duńskie. Z dworem Coppenhagskim Stockholmski ma zatargi o aresztowanie Konsula swego w Duńskiej stolicy, podeyżanego że pomagał, zapewne radą tylko, Admirałowi Gambier i Lordowi Catchart; druga przyczyna niesnaski jest zatrzymanie poczty Szwedzkiej do Niemiec; lecz to wszystko ułatwić się może, i pokoju między narodami kwitnącego nie zamiesza.

Wkrótce za posłem wspomnianym powrócił z północy Merry, którego Ministrowie nasi do Coppenhagi posyłali już po wzięciu oney, podać mającego następcy tronu warunki ugodliwe; te

gdy odrzucone zostały, obie strony brać się muszą do oręża, ieden dochodząc krzywdy, drugi utrzymując odniesione korzyści. Lord Catchart powróciwszy z wyprawy zachorował, i dla polepszenia zdrowia udać się musiał do oyczystey Szkocyi, gdzie od ziomek radośnym okrzykiem był witany; teraz przyszedłszy do zdrowia, stanął w Londynie rozkazem rządowym powołany, i pewnie użyty będzie do wypraw nowych.

Do tych ogromne przygotowania już są dokonane prawie, nie mówimy o flocie Admirala Sidney Smith, który przed uściem Tagu mając 21 okrętów liniowych, przyiód uciekającego z Lisbony Regenta, i część floty zostawiwszy na miejscu, z resztą odprowadzi upadłego zprzymierzeńca do Brezylji. Nie dość na tém; statki przewozowe tak pilnie w Portsmouth zbierane, już wyszły pod żagle, i przyłączyły się do niego przy Portugalskich brzegach; zapewne jest na nich blisko 20 t. żołnierzy lądowych, nie licząc 7 t. które sam Regent w ucieczce zabrać kazał na własną flotę. Zgadnąć nie trudno, że tak wielka potęga lądowa i morska, nasza i Portugalska, wsparta innemi posilkami iakieznajdują się w Brezylji, nie będzie meczynną. Już wpismach naszych wskrzeszony projekt zawiązania całej Ameryki południowej, przyłączenia do Brezylji, i nadgrodzienia tym sposobem przynajmniej wiernemu zprzymierzeńcowi dziedzictwa ztraconego w Europie. Mógł wprowadzić szczęśliwy dotąd Liniers zgromadzić siłę i przygotować Hiszpanów do obrony; lecz odporu długiego dać nie zdoła, jeżeli zwłaszcza na czele woysk zprzymierzonych stanie ryccerz doświadczony. Posilków Hiszpania nie przyszłe osadom zagrożonym; Collingwood przebiega morze śródziemne, zamyka Toulon, Genuę, Wenecję, Carthagenę, Purvis pod Cadix stoi, trzecia eskadra pod Lisboną, inna pod Ferrole, inna pod Rochefort, flotta kanałowa pod Brestem.

Admiral Warren dawno wyznaczony następcą Admirala Berkeley i kommandantem najwyższemu flott Angielskich u brzegu Ameryki północnej, nakoniec wyszedł na morze z Plymouth. Wiadomo że Prezydent stanów ziednoczonych i część wielka osob składających Kongres, niechętni ku nam głośno narzekają; mamy iednak nie mało przyjaciół; słysząc nawet iż w elekcyi następującej, jeżeli Adams poda się za kandydata, może być obrany powtórnie rządcą narodu, i wszystko przywrócić na ten stopień, iak było przed wyniesieniem Jeffersona. Cokolwiek nastąpi, jeszcze nie ztraciliśmy nadziei zachowania pokoju; poseł Rose poniosł Amerykanom warunki, według domysłu powszechnego bardzo umiarkowane; Bry-

tańnia W. postępuje żeglarzom RPtey i Kupcom więcej w handlu swobod, niżeli w traktacie r. 1806 nadała. Do tey powolności złożyć Ministrow miała uwaga, że Canadę i wszystkie dzierżawy nasze w północney części nowego świata rychło ztracić możemy; ogromna iest potęga RPtey na lądzie w milicyach; tych waleczność okazała się na rewolucyney wojnie; Canadyjscy mieszkańcy nam nie naywięcej sprzyiają, twierdz wielkich na zasłone kraiu i długie nieprzyjaciół wkraczających zatrzymanie żadnych niema; przesłanie posłków z Europy kosztowne i trudne; strata zaś tych dzierżaw byłaby nieskończenie bolesna i szkodliwa, dziś zwłaszcza gdy po zamknięciu portow Europejskich, z Canady drzewo i wiele innych materjałów okrętowych zprowadzać tylko możemy.

Admirał Cotton przyiósł komendę floty nowo uzbroionej w Portsmouth i na morze wyszedł; cel wyprawy jego tajemnica. Ministrowie dawniej przedsięwziawszy ostre środki na cudzoziemców bawiących w kraiu i wielu z nich wysławszy za granicę, teraz ogłosić mają, ażeby żaden człowiek na okrętach nawet obojętnych żeglujący nie mógł występować na brzeg Angielski. Kupcy narzekają, iż Admiralicja zbyt wczesnie rozkazując powracać z Sundu wojennym flotom, zostawiła północne morza otwarte korsarzom Duńskim, którzy wolnie przebiegając one zabrali wielką liczbę statków naszych.

Król wyrokiem d. 14 listopada podpisanym zamknął Europejskie porty, a żeglugę i handel Mocarstwom nawet zprzymierzonym i obojętnym tylko pod pewnemi warunkami dozwolił. Teraz względ mając, że tych Mocarstw okręta nie mogły być wczesnie o wszystkiem przestrzeżone, a zatem bezwinnie iść mogły na konfiskatę, wykonanie wyroku wspomnianego zaczynać każe iak następuje. Na morzach północnych d. 21 grudnia; od Batawskich brzegow do przygórka Finisterre d. 13; stąd do Gibraltaru i Madery d. 28; od Gibraltaru do Malty d. 20 stycznia, stąd do Tureckich brzegow d. 1 lutego; na brzegach Afryki zachodniej d. 11 lutego, od przygórka zielonego do dobrej nadziei d. 1 marca, stąd do Indyi wchodniej d. 1 maja; na morzu Chińskiem i Oceanie spokojnym d. 1 czerwca; w Ameryce północnej i wyspach cukrowych 20 lutego.

Wszyscy Admirałowie nasi w tych czasach na morze wysłani, opatrzyli się w race palne nowego wynalazku, których dzielny skutek widzieli obywatele zpaloney Coppenhagi. Dając osnowę pisma przesłanego do Kongressu od Prezydenta Jefferson, położyliśmy zamiast 35 milionów dollarów zapłaconego długu w 5 latach, tylko 25 millionów. Uwielbiać trzeba tak gospodarną administracyą; wdycha do niej każdy z mieszkańców narodu Brytańskiego; ciesząc się tymczasem, że w takim opuszczeniu, przerwie handlu, groźnych zewsząd okolicznościach nie upada kredyt publiczny; papiery skarbowe, od których płaci się procent trzeci, po 62 od 100 kupują.

PARYŻ d. 22 grudnia, Napoleon nie iechał do Dalmacyi, iakomyś rozumieli; lecz z

Udine powróciwszy do Mediolanu, d. 17 podpisał w tey stolicy wyrok następującej osnowy. Ponieważ rząd Angielski d. 14 listopada rozkazał, ażeby żaden okręt, nawet do narodów zprzymierzonych z Brytanią W. i obojętnych należący nie mógł inaczej wchodzić do portów Mocarstw wojniących z Jerzym 3, lub zamkniętych poddanym jego, anież z nich wychodzić, i handlu żadnym towarem i produktem prowadzić, aż opłaci cło od Anglików postanowione w ich porcie, i dopełni inne urządzenia Admiralicji, przeto Napoleon rozkazuje.

Okręta wszelkie do portów Angielskich zawiające dla opłaty cła pretendowanego i pełnienia woli nieprzyjacielskiej, tracą odtąd opiekę flagi swojego narodu i za własność Anglików będą poczytane. Też okręta po opłacie wchodzące do portów Francji i zprzymierzonych, lub zpotkane na morzu będą wzięte za prawną zdobycz. Ponawia się rozkaz d. 21 listopada r. 1806 w Berlinie ogłoszony, którym zamknięte są wszystkie porty W. Brytanii i jej osad zamorskich, iakoteż krajów żołnierzem nieprzyjacielskim osadzonych. Naostatek oświadczwszy Monarcha, że dziś wszystkie Mocarstwa lądowej Europy in solido stawiają w obronie wolności handlu i żeglugi, honoru swojej flagi, przydaie że do wykonania pomienionych przepisów nie chętnie przystępuje, zniewolony niesprawiedliwemi Anglików przepisami, którzy panowanie nad Oceanem sobie przywłaszczywszy z krzywdą nie nadgorodzoną wszystkich narodów równe z niemi prawo mających do używania do brodzieystw przyrodzenia, obyczajem niesłychanym zamknęli morza.

O zpisiku Madrickim nie dotąd nie rzekły pisma urzędowe dworu Hiszpańskiego, iakoteż o sądzie zwołanym na spółników X. Asturyi; wiadomości prywatne znać dają, że przeciwko 3 osobom był zkleiony, Królowi, Królowej, i X. Pokoju; pierwszy miał być przymuszony do złożenia korony, albo utracić życie, iak sam wyraził w manifestie wiadomym; Królowa być miała oddaloną od dworu dokąd niewiedomo; naostatek Xiążę miał być odarty ze wszystkich ozdób i dostoięństw, co później uczynić mieli zpisikowi, czas odkrycie.

Napoleon ze Włoch nie powróci podobno przed końcem grudnia; z Mediolanu ma iechać prosto do Bordeaux; nie zgadniemy co się gotuje w tych stronach; lecz po wprowadzeniu do Hiszpańskich granic armii G. Junot i Dupont, zgromadza się pod Bordeaux trzecia nierównie liczniejsza z 50 t. żołnierza złożona, do której wchodzi gwardya Imperatorska, której część z Paryża ruszono.

Napoleon krótko bawił na granicach Austriackich nad rzeką Lisonzo; skąd powracając wstąpił do Mantui, ćwiczył załogę, oglądał nowo założone twierdze, robotę pochwalił, do Włoskiej stolicy wiechał d. 15 wieczorem z Wice Królem Eugeniusem, W.X. Berg Muratem, i Wice Connetablem Berthier, i wiele Generalami. Przywitano Mo

narchę iak zwyczaj powszechny każe w podobnych zdarzeniach; były tryumfalne bramy, gminne okrzyki, bicie w dzwony, huk armat, oświecenie domów. Wice Królowa przed pałacem spotykała, którą Napoleon przywitał z dystynkcyą szczególniejszą.

Lucian Buonaparte nie był w Wenecyi; gdy Król Neapolitański Józef powracał z tego miasta do państw swoich, wyjechał przeciw niemu do Albano, przez cały Rzym, i kilka mil daley przeprowadził, do mieszkania swego powrócił, wspierając kraiowych i zagranicznych artystów, iak zwykł od lat kilku. Niedawno Landamman Szwajcarski przesłał prozbę do Oyca S. ażeby się go dziło bez przeszkody Protestantom w 19 Cantonach RPtey osiadłych zaślubiać osoby katolickiego obrządku i przeciwnie. Pius 7 za zdaniem całego Collegium Kardynałów odrzucił prozbę, oświadczając że w tej mierze są wyraźne kanony dawnego Kościoła.

Napoleon w czasie krótkiego mieszkania w Wenecyi wiele ustaw napisał. Pierwsza granice departamentu Adryatyckiego rozszerza, przyłączając do niego nadbrzeża od rzeki Brenta do Tagliamento, i kraj teraz od Austrii oderwany. Druga przywraca dawną kwarantannę Wenecką, i niektóre podatki za czasow RPtey wybierane w sto, łecznym porcie, z których dochód municypalność brać powinna. Trzecia nakazuje rozpoczęcie wielu robot dla naprawy, oczyszczenia portu, tam, kanałów; z tych ieden przy Malamocco nosić ma okręta liniowe od 74 armat; co wszystko ażeby dokonano, skarb publiczny corocznie dawać będzie po 700 t. frankow. Czwarta nstawa oddaie szpitale i fundusze miłosierne dozorowi oddzielney kongregacyi, do której wchodzi osoby cnotliwe, gorliwosci pełne bez żadney zapłaty, pod zarządzeniem Patriarchy Weneckiego, Prefekta, urzędnika Podesta zwanego, i Prezydenta apellacyjnego trybunału. Piąta ustępuje wyspę skarbową S. Krzysztofa na cmentarz miastu, rynek S. Marka lepiej niż dotąd oświecać każe. Szósta liczbę Parafii mieyskich zmniejsza do 39, zostawiając zkassowanym Plebanom pensye dożywotnie, Siódma względ mając na długi przez miasto zaciągnięone, dochód onego powiększa 6 millionami wziętemi z Skarbowych. Osmą port Wenecki wolnym ogłasza. Dziewiątą zyskowne daie przepisy dla wierzycielow dawnego banku RPtey. Ostatnia nakazuje rozpoczęcie hydraulicznych robot nad brzegami rzek Brenta i Bachiglione.

Te wszystkie roboty iakożkolwiek są wielkie, niczém będą w porównaniu z projektem połączenia Po rzeki z morzem śródziemném. Wiadomo że Po groblami i tamami warownemi zamknięta, od czasu dawnego zalewem grozi znaczney części kraiu Włoskiego, gdyby te przypadkiem zostały przerwane. Napoleon dokończywszy robotę drogi przez górę Simplon, która zdawała się dawniey niepodobna, dziś nayłatwiejszą czyni komunikacyą Francyi z Włochami przez Szwajcary, przedsięwzięcie dzieło od wykonanego trudniejsze; ma być prowadzony kanał wielki od brzegow rzeki

Po do Bormida; trzeba będzie przekopać górę Appeninu; już inżynierowie Francuzcy zatrudniali się libellacyą. W drugiej stronie czynią przygotowanie do kopania kanału mającego połączyć Ren z Rodanem.

Doktor Gall zwrócił na siebie uwagę publiczności Paryzkiej; przestano żartować z nauki iego czaszkowey, wzywając ażeby raczey zastanowił się nad okiem, nosem, ręką, nogą. Na lekcyę iego publiczne uczęszczają naydoskonalsi lekarze, Portal, wielu innych, i nawróceni odchodzą. Wprowadzony niedawno przypadkiem do szpitalu szalonych, i mając stawionych przed sobą kilku chorych, iednego nazwał tchórzem, drugiego Astronomem, trzeciego Poetą. Jakoż po ścisłym weyrzeniu, postrzegli z zadumieniem lekarze Paryzcy, że pierwszy był zawsze bojaźliwy, drugiego izbę znaleźli zrysowaną figurami geometrycznemi; trzeci na pytanie wierszem odpowiadał; równym sposobem Gall ionych wielu zdadność i skłonności przyrodzone zgadywał.

Marszałek Bessieres dał obywatelom Paryżkim nową biesiadę, która wszystkie dawniejsze okazałości przewyższała, z tego względu naybardziej, że gdy zapalono ogień sztuczny, cała gwardya Imperatorska z ręczney broni ognia dawała, tym obyczajem i porządkiem, iak czyniła pod Jena i na inszych bitwach. Prezydentem Collegium właścicielow w Mediolanie wyznaczony jest Melzi d' Erile dawny Wice Prezydent RPtey Włoskiej, Collegium uczonych Valdrighi, kupieckiego Bologna. Do tegoż miasta przybyła liczna deputacya przysłana od Landammana Szwajcarskiego, niosąca zlecenie bardzo ważne dla przyszłych losow oyczyzny swojej.

Miedzy Królestwem Włoskiem i Bawarskiem zawarty jest traktat handlowy obu stronom dogodny i zyskowny. Bogatsi obywatele Wenecyi dobrowolnie ofiarowali rządowi znaczną summg gotowizny wiele millionów wynoszącą, na przywrócenie miastu dawney świetności; niektóre domy 50, inne 100, lub 150 t. franków ofiarowały. Przyioł wszystko Napoleon w sposobie pożyczanym, i obrócić kazał natychmiast na opatrzenie zbrowiowni morskiej, naprawę portu, budowę wojennych okrętów założenie szkoły żeglarskiej; tym zaś którzy ofiarowali pieniądze dał w odpłatę dobra narodowe.

LISBONA d. 5 grudnia. Smutkiem i żalobą pokryta jest stolica nasza i kraj cały przez wyjazd rodziny panującej; wiatry przeciwnie nie wstrzymały wojennych okrętów, na które zabral się dwórcały i familie znaczniejsze; przyłączyła się owszem do nich część eskadry Angielskiej, i razem do Brezylji żagle zwróciła. z drugą częścią Sidney Smith uście Tagu zamyka, co chociaż ledwie czyni od dni kilku, przecie już czuiemy niedostatek żywności i innych potrzeb. Wiele statków przewozowych za Regentem pośpieszyć chciało do nowego świata, ten ostatni dając dowod przywiązania i wierności rodziny panującej; los inaczey zdarzył, nie mogły prędko wynisć na morze, nadbiegli

Francuzi, trzeba było na miejscu zostać, ludzi na ląd wysadzić i dostatek wszelki; lecz skarby koronne uszły szczęśliwie.

G. Junot nie wprowadził podziśdzień do Portugallii nad 20 t. żołnierza, gdyby kilkoma dniami pośpieszył, mógł jeszcze zatrzymać całą flotę. Spodziewamy się, iż wkrótce nakazane będą kontrybucye i rekwizycye całemu krajowi, potrzebne na utrzymanie obcego żołnierza, którego liczba pomnoży się zapewne przybyciem 45 t. spodziewanych. O wkroczeniu woysk Hiszpańskich żadney niema wiadomości. Przywiązani do Regenta Portugalczycowie życzą iemu powodzenia pomyślnego w nowym świecie spodziewając się, iż Angielskich i własnych woysk użyje do podbicia Platy, Peru, Chili, innych dzierżaw teścia Katolickiego Króla. Jinni wiedząc z doświadczenia, iaką łatwość lub przeszkodę w największych przedsięwzięciach zwykł częstokroć przynosić ieden człowiek, powątpiewają na pamięć przywodząc, iak wiele dokazał, i co może dokazać Liniers Monarszemi pochwałami i nadgodą zachęcony. To nie wątpliwa, że handel Portugalski zawsze słaby, w okolicznościach terazniejszych zupełnie upadł bez powstania; wszyscy bankierowie, kupcy znaczniejsi domy swoje zamykają.

G. Junot stanął w pałacu Qwintella, żołnierzy rozłożono po koszarach i Kłasztorach, Officyerowie tylko w obywatelskich domach. Karność i porządek dotąd niezgwałcenie zachowany. Papiery nasze przed wkroczeniem Francuzów już traciły 20 procentów, dziś tracą dwakroć więcej, rzadki kupuje albo chce przyjąć w opłacie, nie widząc na przyszłość pewności. Silva Minister policyi od Regenta postanowiony dotąd swój urząd sprawuje bez przeszkody; ten ogłosił, że monety Hiszpańska i Francuzka równo z krajową przyjmowane być mają. Znawdowało się w stolicy naszej wielu obywatelów Brezylijskich; ci wszyscy, iakoteż rodowici Portugalczycowie posiadający w Brezylji rozległe dzierżawy, z Regentem oddalić się chcieli; prędsze nad nadzieję wtargnienie woysk Francuzkich niektórym przeszkodziło swój zamiar wykonać.

COPPENHAGA d. 22 grudnia. Rist który niedawno postował w Londynie, wyniesiony został przez Królewicza na dostojność konsyliarza stanu. Według dokładney wiadomości liczba Duńskich okrętów Kupieckich, które Angli cy poymali i zatrzymali w rozmaitych miejscach, 600 przenosi. Jeńcom naszym wprawdzie Admiralicya nieprzyjacielska dzienny żołd wyznaczyła do życia; ten ponieważ im nie wystarcza dla zbytuczney na wszystko drożyzny, bogatsi obywatele Brytańii W. do szyllinga od rządu danego przydają drugi. Uczynili to powodowani ludzkością, czyliż czując głęboko niesprawiedliwość od Ministrów swoich względem narodu naszego, roztrząsać nie będziemy, ten ich postępek zawsze jest piękny, chwalebny, naśladowania godny i wdzięczności wszystkich Danii Obywatelów.

Okręta nasze nam zabrane Krystyan i Walde-

mar trafiły do portów Angielskich wprawdzie lecz były w niebezpieczeństwie zatonięcia, osiadły na piaskach, musiano armaty i podcięte maszty wrzucić do morza, tym sposobem podniosły się z trudnością. Sąd na G. Peymann i drugich wo- dzów zwołany postępuje w swoich czynnościach, zbierając dowody, słuchając świadków, i odpowiadzi obwinionych na punkta podane. Rozumieliśmy dotąd że Coppenhaga obrońców zadość nie miała; inaczej pokazuje pismo teraz ogłoszone; d. 25 sierpnia było w stolicy 812 zbroynych Studentów, 6 szwadronów, jazdy 8 batalionów piechoty, 4 kompani regularney artylleryi, ogółem głów 6500; piechoty mieyskiey 4300, kanonierów 1150 milicyi 2100, wszystkiego ludu pod bronią więcej 17 t. Ztey liczby 1400 użył Peymann w bateriach 3 Korony, Provesten, Dragoe, 3500 w obronie portu. Niesłuszny więc zarzut czyniono w kraju i za granicą Królewiczowi, że zciągając woysko całe do Holsztynu nad Elbę dla ubezpieczenia prowincyi lądowych, zupełnie zapomniał o stolicy swojej, nie zostawiwszy na iey obronę nad 1600 żołnierzy regularnych.

Rząd S wedzki zalecił swoim żeglarzom, ażeby cło w Sundzie po dawnemu płacili. Angli cy w portach Gustawa Adolfa pozostali nie widząc podobieństwa żeby przeżyć mogli ciasninę, ładunek zkładają na lądzie, statki swoje rozbierają, sami przez Gothemburg powracają do oyczyzny. Dziś niespodzianą wiadomość odbieramy, że Admirał Hood z liczną eskadrą Angielską i wielo statkami przewozowemi, na których znajduje się potężna woysk lądowych dywizya, stanowszy przed portem Szwedzkim Marstrand, żądał wydania onego. Marstrand brzegów Duńskich bliski nazwać się może północnym Gibraltarem. Czynią to Angli cy według umów z Gustawem zawartych, czyliż przemocą czas pokaże, iakoteż rzetelność tego doniesienia.

Z Anglią komunikacyi żadney nie utrzymujemy; nieprzyjaciel ażeby swoje towary iakim kolwiek wposobem do nas uprowadził, posyła one przez okręta obojętne, z fałszywemi świadectwami; takich wiele poymali korsarze Duńscy, urząd zkonfiskował. Ofiary Obywatelskie na budowlę z broynych statków, ratowanie zniszczonych przez wojnę coraz są obfitsze.

CASSEL d. 21 grudnia. Dawniey powiadano, że z liczby kilku Akademii znajdujących się w prowincjach zkładających dzisieysze Królestwo Westfalskie, tylko iedna w Goettindze zachowaną być miała; rzecz poszła inaczej. Król Hieronim naprzód łaskawie przyjął prozbę Akademii Marpurgskiej, i uczynił nadzieję zachowania praw iey w całości; wczora dał audyencyą publiczną Akademikom z Halli przybyłym, i oświadczył, że tey przywileie i nadania zostaną nietkniętymi, rozkazując, ażeby nauki r. 1806 w Padzierniku podczas wojny zawieszone, podawnemu dawane były; co niezwłocznie do skutku przyjść powinno. Do tey myśli Monarchę złożyli Ministrowie i konsyliarze stanu nowo wybrani, których większa połowa w Halli edukacyą kończyła.